

POSTANOWIENIE

28 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 28 października 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa E. J.
przeciwko M. K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej E. J.
od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu z 8 sierpnia 2023 r., VI Ga 72/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(G.G.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 grudnia 2022 r., V GC 1107/12, Sąd Rejonowy w Opolu oddalił powództwo o zapłatę odszkodowania za nienależyte świadczenie usług księgowych związanych z obsługą przedsiębiorstwa powodowego usługobiorcy.

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Okręgowy w Opolu oddalił apelację.

Usługobiorca dochodził odszkodowania, zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w postaci godności i poczucia bezpieczeństwa oraz zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych przedsiębiorcy. Usługobiorca motywował roszczenie rozwiązaniem przez usługodawcę umowy o świadczenie usług księgowych bez zachowania okresu wypowiedzenia z podaniem, jako przyczyny, drastycznego pogorszenia się relacji stron oraz rażącej utraty zaufania.

Sąd Okręgowy ustalił, że strony zawarły 2 listopada 2018 r., umowę o świadczenie usług księgowych, do której stosuje się przepisy o zleceniu. Usługobiorca nie uznał skuteczności wypowiedzenia w trybie natychmiastowym, a jedynie w okresie miesięcznym, ustalonym w umowie.

Sąd drugiej instancji uznał, że usługodawca mógł wypowiedzieć umowę w trybie natychmiastowym, a wystąpienie bądź brak wystąpienia ważnych przyczyn determinowało jego odpowiedzialność za szkodę. O tym, czy usługodawca ponosi odpowiedzialność za szkodę decydowało, to czy umowa została wypowiedziana z ważnych przyczyn. W ocenie tego Sądu zachowanie usługobiorcy doprowadziło do utraty zaufania usługodawcy, który był szykanowany, poniżany, a jego kompetencje były podważane, co stanowiło ważną przyczynę wypowiedzenia umowy.

Powodowy usługobiorca zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego skargą kasacyjną i wniósł o jej przyjęcie do rozpoznania ze względu na:

1. jej oczywistą zasadność w zakresie naruszenie przepisów postępowania: art. 378 § 1, art. 382, 327¹ § pkt 1 w zw. z art. 378 § 1, art. 382, 378 § 1 w zw. z art. 102 k.p.c. oraz art. 327¹ § pkt 1 w zw. z art. 102 k.p.c.;
2. wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego związanego z potrzebą wykładni art. 327¹ § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wszystkie podstawy skargi kasacyjnej odwołują się do nieustalenia przez sądy obydwu instancji, że usługobiorca nie dał podstaw do wypowiedzenia umowy z ważnych przyczyn. Przy tym skarżąca jako przykłady faktów ustalonych wadliwie na skutek naruszenia przepisów postępowania przytacza okoliczności, których istotności dla rozstrzygnięcia nie wyjaśnia (np. błędne ustalenie, że pozwana nie chciała być zamieszana w prywatne sprawy pomiędzy powódką, a jej synem). Skarżąca przytacza liczne fakty, które powinny zostać ustalone, lecz sąd ich nie ustalił. Przy tym skarżąca nie wyjaśnia, dlaczego te fakty są istotne (np. przyczyny wzywania przez powódkę policji).

Pod pozorem zarzutów naruszenie przepisów postępowania skarżąca w istocie zarzuca naruszenie prawa materialnego, tj. błędne uznanie, że zachodziła ważna przyczyna wypowiedzenia umowy w rozumieniu art. 746 k.c. Jednak naruszenie prawa materialnego nie jest podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadnia wyłącznie naruszenie art. art. 327¹ § pkt 1 k.p.c. przez nienależyte wyjaśnienie przez Sąd odwoławczy, dlaczego uznał istnienie ważnej przyczyny do wypowiedzenia umowy. Tymczasem nienależyte wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia reguluje przepis następny, tj. art. 327¹ § pkt 2 k.p.c. Przede wszystkim art. 327¹ k.p.c. normuje treść uzasadnienia wyroku Sądu pierwszej instancji. Tymczasem Sąd drugiej instancji może naruszyć wyłącznie art. 387 § 2¹ k.p.c., regulujący treść uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego. Natomiast treść pozostałych przepisów K.p.c., powołanych jako naruszone, nie ma związku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na oczywistą zasadność zarzutów naruszenia przepisów postępowania. Sąd Okręgowy nie mógł naruszyć art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c., a naruszenie pozostałych przepisów K.p.c. nie zostało uzasadnione.

Zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., tym się różni od potrzeby wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), że nie sprowadza się do rozumienia pojęcia użytego w przepisie prawnym. Zagadnienie prawne powstaje, gdy dokonanie prawidłowej subsumcji ustalonego stanu faktycznego wymaga uwzględnienia kilku przepisów, niekiedy regulujących odrębne kwestie. Zagadnienie prawne powstaje zazwyczaj na tle wzajemnej relacji dwóch przepisów, tj. czy jeden nich wyłącza drugi, czy też stosuje się je niezależnie. Oczywiście może się zdarzyć, że po dokonaniu wykładni niejasnego przepisu powstaje zagadnienie prawne związane z wzajemną relacją już wyłożonych przepisów. Podniesienie zagadnienia prawnego wymaga sformułowania pytania, na które ma odpowiedzieć Sąd Najwyższy, a koniecznego do rozstrzygnięcia sprawy. Skarżąca przytacza wątpliwości i rozbieżne orzecznictwo dotyczące wymaganego prawem stopnia szczegółowości ustosunkowania się do zarzutów apelacyjnych, lecz nie sformułowała żadnego konkretnego pytania. Przy tym, jak wyżej wskazano, wymóg ustosunkowania się do zarzutów apelacyjnych ustanawia art. 387 § 2¹ pkt 2

k.p.c., a nie art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c. powołany jako wywołujący zagadnienie prawne.

Dlatego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(G.G.)

[r.g.]